

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 386

din 5 iunie 2018

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, obiecție formulată de Președintele României în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție și al art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

2. Sesizarea de neconstituționalitate a fost transmisă cu Adresa nr. CP1/687/26 aprilie 2018, a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 3.153/26 aprilie 2018 și constituie obiectul Dosarului nr. 610A/2018.

3. La termenul de judecată fixat pentru data de 23 mai 2018, Curtea, având în vedere cererea de amânare a deschiderii dezbaterilor, pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, a dispus, în temeiul dispozițiilor art. 57 și ale art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, acordarea unui nou termen de judecată pentru data de 5 iunie 2018, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

4. În motivarea obiecției de neconstituționalitate se arată că legea contestată, prin care Regia Autonomă „Monitorul Oficial” este trecută de sub autoritatea Guvernului sub autoritatea Camerei Deputaților, încalcă prevederile art. 1 alin. (4) și (5), ale art. 61 coroborate cu cele ale art. 64 alin. (1) și (2), ale art. 78, art. 79, art. 100 alin. (1), art. 108 alin. (1), (2) și (4), art. 115 alin. (4), precum și pe cele ale art. 147 alin. (4) din Constituție.

5. Schimbarea autorității executive de tutelă cu una legislativă este transpusă tehnic-legislativ prin substituirea sistematică a cuvântului „Guvern” cu sintagma „Camera Deputaților”, fără a se ține cont de diferența de natură juridică dintre cele două, ceea ce conduce, în opinia autorului sesizării, la încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) și ale art. 64 alin. (1) și (2). Se susține că această schimbare este doar la nivel declarativ, deoarece legea nu prevede expres atribuții distincte ale Camerei Deputaților, prin care aceasta să își exercite în concret calitatea de autoritate publică tutelară, astfel că, în realitate, autoritatea asupra Regiei Autonome „Monitorul Oficial” se exercită fie de către secretarul general al Camerei Deputaților, fie de către Biroul permanent al acesteia. În acest sens, art. I pct. 9 din legea examinată stabilește că Biroul permanent al Camerei Deputaților are competența de a stabili tarifele de publicare a actelor în Monitorul Oficial al României,

tarife ce se constituie într-un element ce ține de funcționarea Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, activitate asupra căreia Camera Deputaților nu exercită niciun fel de control. Totodată, conform art. II din legea criticată, secretarul general al Camerei Deputaților are competența numirii consiliului de administrație, în cadrul căruia desemnează un reprezentant propriu, iar în stabilirea componenței consiliului de administrație, Camera Deputaților nu are niciun drept de decizie. Se conchide că dispozițiile legii supuse controlului sunt contrare art. 1 alin. (5) din Constituție, fiind, pe de o parte, antinomice și, pe de altă parte, imprevizibile și neclare, având în vedere și faptul că acestea nu dispun cu privire la situația mandatelor membrilor actualului consiliu de administrație și că prevăd un termen de 7 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi în care, prin hotărâre a Guvernului, se aprobă organizarea și funcționarea Regiei Autonome „Monitorul Oficial”.

6. Neclaritatea legii se raportează și la faptul că aceasta nu conține excepții exprese de la aplicarea reglementărilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice și nici prevederi referitoare la diferite elemente ce configurează, potrivit acestei ordonanțe de urgență, raporturile dintre autoritatea publică tutelară și regiile autonome.

7. Contradicția legii examinate față de prevederile art. 61 coroborate cu cele ale art. 64 alin. (1) și (2) din Constituție este evidențiată tot prin raportare la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011, care permit ca autoritatea tutelară să fie exercitată prin intermediul structurilor interne proprii. Or, textele constituționale anterior menționate impun ca prerogativele/atribuțiile stabilite prin Constituție sau prin lege Parlamentului ori uneia dintre Camerele sale să nu poată fi exercitate în numele lor, prin reprezentare, de către organe interne de conducere sau de lucru. Din această perspectivă se apreciază că autoritatea Camerei Deputaților asupra Regiei Autonome „Monitorul Oficial” nu poate fi exercitată prin delegarea acesteia către Biroul permanent sau către secretarul său general, întrucât, potrivit Constituției, niciun alt organism sau persoană nu se poate substitui voinței unei Camere a Parlamentului României, ce se exprimă întotdeauna prin vot.

8. O altă critică de neconstituționalitate vizează dispozițiile art. I pct. 4 din legea examinată, prin care se modifică art. 12 din Legea nr. 202/1998, arătându-se că sunt lipsite de claritate și predictibilitate deoarece, deși instituie o aparentă obligație a secretarului general al Camerei Deputaților de a transmite actele spre publicare, în realitate, o lasă exclusiv la latitudinea acestuia, de vreme ce nu există în cuprinsul legii nicio mențiune care să prevadă un termen cert pentru îndeplinirea acestei obligații.

9. De asemenea, dispozițiile legale ale art. I pct. 6, potrivit cărora retragerea actelor de la publicare este supusă „încuviințării secretarului general” încalcă principiul separației și echilibrului în stat, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constituție,

deoarece este de neconceput ca voința unui înalt funcționar public să înfrângă voința autorității publice emitente a actului a cărui retragere de la publicare se solicită. În plus, în privința actelor administrative, atât dispozițiile art. 1 alin. (6) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cât și literatura juridică de specialitate și jurisprudența în materie recunosc principiul revocabilității acestora în activitatea autorităților publice, atât timp cât actul nu a intrat în circuitul civil și nu a produs efecte juridice. Prin urmare, textul de lege menționat afectează, din această perspectivă, inclusiv principiile legalității și al securității raporturilor juridice, statuate de art. 1 alin. (5) din Constituție.

10. **Articolul I pct. 7** din legea criticată modifică art. 16 din Legea nr. 202/1998, în sensul că „*Republicarea actelor normative se face cu aprobarea secretarului general al Camerei Deputaților, pe baza avizului prealabil al Consiliului Legislativ.*” Or, așa cum se arată în cuprinsul art. 70 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicarea este un eveniment legislativ ce se realizează prin efectul și în aplicarea legii, în termen de cel mult 45 de zile de la data publicării actului care a dispus această măsură, astfel că republicarea nu poate fi condiționată de voința unui înalt funcționar public care ar putea în acest mod să înfrângă voința legiuitorului, precum și a celorlalte autorități publice implicate în procedura de republicare. Prin urmare, se afirmă nerespectarea art. 1 alin. (4) și (5) din Constituție.

11. Procedura rectificării, astfel cum este prevăzută la **art. I pct. 8** din legea examinată, prin care se modifică alin. (1) al art. 17 din Legea nr. 202/1998, contravine, în opinia autorului sesizării, dispozițiilor art. 1 alin. (5) coroborate cu cele ale art. 79 din Constituție, deoarece, contrar prevederilor art. 71 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, exclude avizul Consiliului Legislativ, ceea ce este de natură să afecteze inclusiv rolul constituțional al acestei instituții fundamentale.

12. Dispozițiile **art. I pct. 9** din legea criticată încalcă prevederile art. 64 alin. (1) și (2) din Constituție, deoarece atribuie Biroului permanent al Camerei Deputaților prerogativa de a aproba anual tarifele aplicate publicării actelor în Monitorul Oficial al României, însă hotărârile pe care biroul le poate adopta, în calitate sa de organ de conducere internă, privesc, potrivit regulamentului, fie activitatea internă a Camerei Deputaților, fie relația cu alte instituții publice. Însă, în acest din urmă caz, respectivele hotărâri pot fi emise doar în exercitarea prerogativelor constituționale ale acestei Camere. Prin urmare, aprobarea tarifelor de publicare prin hotărâre a Biroului permanent al Camerei Deputaților reprezintă o competență nouă a acestuia, care însă excedează rolului pe care acesta îl are în organizarea internă a fiecărei Camere a Parlamentului. Se mai arată că, față de formă anterioară a Legii nr. 202/1998, potrivit căreia Regia Autonomă „Monitorul Oficial” se afla sub autoritatea Camerei Deputaților, prezenta lege modificatoare nu mai conține dispoziția conform căreia hotărârea Biroului permanent al Camerei Deputaților, de stabilire a acestor tarife, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, așa cum, și în prezent, hotărârea de Guvern prin care se aprobă anual tarifele în discuție, se publică în Monitorul Oficial al României. În lipsa instituirii obligației de publicare a acestei hotărâri a Biroului permanent al Camerei Deputaților apar reale probleme sub aspectul transparenței și al opozabilității actului normativ față de terți, al efectelor sale juridice și al exercitării controlului judecătoresc. Neclaritatea normei criticate atât sub aspectul publicității, cât și al modalității de stabilire a tarifelor contravine exigențelor de calitate a legii impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție, astfel cum au fost dezvoltate în jurisprudența Curții.

13. De asemenea, sintagma „*cheltuielile determinate de publicarea actelor în Monitorul Oficial al României se suportă de către emitenți*”, cuprinsă în aceleași dispoziții ale art. I pct. 9, încalcă prevederile art. 1 alin. (4) și (5) din Constituție prin raportare la cele ale art. 78, art. 100 alin. (1), art. 108 alin. (4), art. 115 alin. (4) și ale art. 147 alin. (4) din aceasta, texte ce impun publicarea în Monitorul Oficial al României a anumitor acte emise de unele autorități publice constituționale (Parlament, Președintele României, Guvern, Curtea Constituțională), fără condiționarea achitării unui tarif. Deoarece nepublicarea atrage sancțiunea inexistenței acestor acte normative, condiționarea achitării unor tarife pentru realizarea serviciului public de publicare în Monitorul Oficial al României a unor acte ce reprezintă materializarea prerogativelor constituționale ale respectivelor autorități publice este contrară prevederilor art. 1 alin. (4) și (5) din Legea fundamentală.

14. Argumentele anterior menționate, referitoare la lipsa competenței organelor interne de conducere ale Camerelor Parlamentului de a emite acte opozabile *erga omnes*, precum și la publicitatea acestora sunt aplicabile, în mod corespunzător, și dispozițiilor **art. I pct. 11** din lege, ce modifică art. 22 din Legea nr. 202/1998, care prevăd competența secretarului general al Camerei Deputaților de a emite ordin prin care se stabilește procedura publicării în părțile I—VII, procedura republicării și a rectificării, precum și cea a publicării unor acte normative în numere speciale, cu tiraj limitat. Potrivit art. 251 alin. (1) și (4) din Regulamentul Camerei Deputaților, secretarul general conduce personalul din serviciile acestui for legislativ și numai în îndeplinirea acestor atribuții emite ordine, în privința cărora nu există obligația legală a publicării în Monitorul Oficial al României. În plus, procedurile mai sus enumerate nu se rezumă la simple chestiuni administrative, ci presupun reglementarea relațiilor dintre autoritățile publice implicate în aceste proceduri, astfel că vizează organizarea executării legii. Or, potrivit art. 108 din Constituție, numai Guvernul este competent să emită acte în organizarea legii.

15. Dispozițiile **art. II** din legea examinată prevăd atribuția secretarului general al Camerei Deputaților ca, în 3 zile de la intrarea în vigoare a actului normativ, să numească, prin ordin, Consiliul de administrație al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”. Prin excepție de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011, acesta este compus din 9 membri, unul dintre aceștia fiind, în mod obligatoriu, un reprezentant al secretarului general al Camerei Deputaților. Acest text ridică probleme de constituționalitate sub aspectul respectării art. 1 alin. (5) din Constituție, deoarece, din modul său de redactare, rezultă că excepția instituită vizează exclusiv numărul membrilor ce compun Consiliul de administrație (9 în loc de 3—7 membri, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011), ceea ce înseamnă că rămân aplicabile regulile de numire, de către autoritatea publică tutelară, pe baza unor criterii de selecție și potrivit unei proceduri prealabile determinate, pe care însă legea examinată nu le reglementează. Intervenția legislativă criticată perpetuează soluția cuprinsă la art. 12 din Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, text ce a fost, însă, abrogat în mod expres prin art. 65 din ordonanța de urgență menționată.

16. În plus, se apreciază că secretarul general al Camerei Deputaților nu se poate substitui autorității publice tutelare (Camera Deputaților) în ceea ce privește exercitarea atribuțiilor acesteia și nu poate avea propriul reprezentant în consiliul de administrație, deoarece s-ar încălca art. 1 alin. (5) coroborat cu art. 64 alin. (1) și (2) din Constituție. Funcția de secretar general

al Camerei Deputaților este, potrivit Legii nr. 7/2006, o funcție publică parlamentară corespunzătoare înălților funcționari publici. Chiar și în ipoteza în care art. II din legea criticată instituie o derogare implicit de la cadrul general privind exercitarea funcțiilor publice, legea dedusă controlului nu permite identificarea criteriilor și condițiilor pe care ar trebui să le îndeplinească reprezentantul secretarului general în Consiliul de administrație al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”. Acest reprezentant, făcând parte din personalul din serviciile Camerei Deputaților, poată să aparțină fie categoriei funcționarilor publici parlamentari, fie personalului contractual. Or, în lipsa unei prevederi exprese care să dispună cu privire la calitatea secretarului general al Camerei Deputaților de reprezentant legal al acesteia în relațiile cu terții, rezultă că persoana desemnată în calitate de reprezentant al acestuia este, în realitate, un submandatar al secretarului general și ar putea fi un funcționar public parlamentar, ceea ce contravine însă prevederilor art. 10 alin. (2) din Legea nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar, potrivit căreia funcționarii publici parlamentari nu pot fi mandatați ai unor persoane în ceea ce privește efectuarea unor acte în legătură cu funcția publică pe care o exercită, deoarece ar fi susceptibili de incompatibilitate.

17. **Articolul III** din legea supusă controlului de constituționalitate prevede soluția aprobării prin hotărâre a Guvernului, în termen de 7 zile de la intrarea în vigoare a legii, a organizării și funcționării Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, concomitent cu abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 358/1991 privind înființarea și organizarea acestei entități. Acest text contravine prevederilor art. 1 alin. (4) coroborate cu cele ale art. 108 alin. (1) și (2) din Constituție, întrucât legiuitorul dispune în domeniul propriu de apreciere a altei autorități, respectiv a Guvernului, care are deplină competență de a decide dacă în vederea organizării executării legii criticate se impune emiterea unui nou act, cu consecința abrogării celui anterior sau doar modificarea și completarea celui existent.

18. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele lor de vedere.

19. **Președintele Camerei Deputaților** apreciază, în punctul de vedere transmis, că sesizarea de neconstituționalitate este neîntemeiată.

20. Cu privire la susținerile autorului sesizării, potrivit căreia Regia Autonomă „Monitorul Oficial” este trecută doar la nivel declarativ sub autoritatea Camerei Deputaților, deoarece, în concret, aceasta se exercită de către secretarul general al Camerei Deputaților și de către Biroul permanent al Camerei Deputaților, astfel cum rezultă din criticile formulate cu privire la prevederile art. I pct. 1, precum și față de afirmațiile conform cărora atribuțiile Camerei Deputaților nu se pot exercita de către Biroul permanent sau de către secretarul său general, susținute în sensul neconstituționalității prevederilor art. I pct. 1, 6, 7, 8 și 9, art. II și ale art. III din legea examinată, se arată că acestea nu pot fi reținute.

21. Potrivit art. 251 din Regulamentul Camerei Deputaților, secretarul general al Camerei Deputaților este ordonator principal de credite și conduce personalul Serviciilor Camerei Deputaților. Acesta este numit și eliberat din funcție de către Camera Deputaților, la propunerea Biroului permanent al Camerei, cu consultarea Comitetului liderilor grupurilor parlamentare. Conform art. 1 din Regulamentul de organizare și funcționare a Serviciilor Camerei Deputaților, activitatea

serviciilor Camerei Deputaților are ca scop îndeplinirea funcțiilor și sarcinilor Camerei Deputaților, fiind condusă de secretarul general al Camerei Deputaților. Potrivit art. 2 din Regulamentul de organizare și funcționare, precum și art. 32 alin. (1) lit. r) din Regulamentul Camerei Deputaților, Biroul permanent al Camerei Deputaților conduce și controlează serviciile Camerei Deputaților, concluzia definind-o art. 21 din Regulamentul de organizare și funcționare, potrivit căruia secretarul general al Camerei Deputaților răspunde de buna funcționare a activității serviciilor Camerei, asigurând conducerea acestora sub autoritatea și controlul Biroului permanent al Camerei Deputaților. Mai mult decât atât, potrivit alin. (3) al art. 22 din Regulamentul de organizare și funcționare, secretarul general îndeplinește atribuțiile stabilite prin acte normative, prin hotărâri ale Camerei Deputaților sau ale Biroului permanent al Camerei Deputaților. În ceea ce privește Biroul permanent al Camerei Deputaților, incident în cauză este art. 32 alin. (1) lit. t) din Regulamentul Camerei Deputaților, potrivit căruia acesta îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de regulament, alte dispoziții legale sau însărcinări date de Camera Deputaților.

22. În consecință, prin aplicarea articolelor Regulamentelor anterior invocate, secretarul general al Camerei Deputaților poate îndeplini atribuțiile conferite de legea supusă controlului de constituționalitate, iar Biroul permanent al Camerei Deputaților poate îndeplini sarcinile statuate.

23. În legătură cu pretinsul caracter declarativ al trecerii Regiei Autonome „Monitorul Oficial” sub autoritatea Camerei Deputaților sunt indicate dispozițiile art. 38 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, potrivit cărora textul articolelor trebuie să aibă caracter dispozitiv, adică să prezinte norma fără explicații sau justificări. De asemenea, în ce privește presupusa neclaritate a dispozițiilor art. III alin. (1) din legea supusă controlului de constituționalitate, potrivit căreia Guvernul aprobă organizarea și funcționarea Regiei Autonome „Monitorul Oficial” prin hotărâre, sunt incidente prevederile art. 55 alin. (1) și (2) din Legea nr. 24/2000, potrivit cărora „(1) Dispozițiile finale cuprind măsurile necesare pentru punerea în aplicare a actului normativ, data intrării în vigoare a acestuia conform art. 12, implicațiile asupra altor acte normative, ca: abrogări, modificări, completări, precum și dispoziția de republicare, dacă este cazul. (2) În cazul în care, pentru punerea în aplicare a unui act normativ, sunt prevăzute norme de aplicare, în cuprinsul acestuia se vor stabili termenul de elaborare a acestora și data intrării lor în vigoare, care să nu depășească, de regulă, 30 de zile de la data intrării în vigoare a actului normativ”. În consecință, pentru punerea în aplicare a legii atacate este necesară și existența hotărârii Guvernului pentru organizarea și funcționarea Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, termenul de elaborare a acestei hotărâri fiind de 7 zile de la data intrării în vigoare. Mai mult decât atât, potrivit art. 11 lit. c) și r) din Legea nr. 90 din 26 martie 2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, Guvernul emite hotărâri pentru organizarea executării legilor și îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege.

24. Un argument în plus în sensul netemeinicii criticilor de neconstituționalitate îl reprezintă însăși istoricul legislativ al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, în sensul că, anterior reorganizării regiei sub autoritatea Guvernului (forma republicată în 2013), Legea nr. 202/1998 prevedea ca autoritate tutelară Camera Deputaților (în forma republicată în 2009), astfel că între această din urmă formă și cea configurată prin legea examinată există o semnificativă similitudine în sensul preluării majorității

soluțiilor juridice anterioare în cuprinsul art. I pct. 1—10 din legea examinată.

25. Tot astfel, inclusiv în privința soluției juridice reglementate la art. III alin. (1) coroborat cu alin. (2) din legea criticată, potrivit căreia în termen de 7 zile de la intrarea în vigoare a legii, prin hotărâre a Guvernului se aprobă organizarea și funcționarea Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, se observă că aceasta a fost aceeași, indiferent sub a cui autoritate s-a aflat Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, a Camerei Deputaților sau a Guvernului. Totodată, aprobarea prin hotărâre a Guvernului a unor activități de natură tehnică privind funcționarea Regiei reprezintă o practică instituțională de cooperare loială, dovadă fiind în acest sens Hotărârea Guvernului nr. 138/2012 privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2012 al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, regie autonomă aflată sub autoritatea Camerei Deputaților.

26. Comparând prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2012, aprobată prin Legea nr. 74/2013, prin care Regia a trecut în subordinea Guvernului, cu prevederile legii supuse controlului de constituționalitate, rezultă că exercitarea autorității Guvernului, precum și activitățile de natură tehnică pe care le implică funcționarea Regiei Autonome „Monitorul Oficial” s-au realizat prin secretarul general al Guvernului, situație similară cu rolul secretarului general al Camerei Deputaților, ambele categorii de funcționari făcând parte din aceeași categorie a înalților funcționari publici, conform Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici.

27. Cu privire la critica prin care prevederile art. III ar fi trebuit „raportate” la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice se arată că forma legii transmisă la promulgare în urma reexaminării instituie, la art. II, o normă de derogare de la prevederile acestei ordonanțe de urgență, în acord cu dispozițiile art. 15 alin. (3) din Legea nr. 24/2000.

28. În sfârșit, referitor la lipsa, din cuprinsul art. I pct. 4, a unui termen cert, pentru îndeplinirea de îndată a obligației secretarului general de a transmite Regiei actele primite spre publicare, se precizează, pe de o parte, că o atare observație nu a făcut obiectul cererii de reexaminare formulate de Președintele României, autor al sesizării de neconstituționalitate. Pe de altă parte, o atare mențiune ar fi inutilă, având în vedere art. 38 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, potrivit căruia „În redactarea actului normativ, de regulă, verbele se utilizează la timpul prezent, forma afirmativă, pentru a se accentua caracterul imperativ al dispoziției respective”. În concluzie, având în vedere că s-a folosit verbul la prezent „transmite”, s-a accentuat caracterul imperativ al normei, iar pe cale de consecință, criticile formulate de autorul sesizării sunt nefondate.

29. **Președintele Senatului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

CURTEA.

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

30. Curtea Constituțională a fost sesizată, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 1, 10, 15 și 18 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

31. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/1998

privind organizarea Monitorului Oficial al României, prin care, se reglementează organizarea Regiei Autonome „Monitorul Oficial” ca regie autonomă, sub autoritatea Camerei Deputaților.

32. Textele constituționale invocate în susținerea obiecției formulate sunt cele ale art. 1 alin. (4) și (5), referitoare la principiul separării și echilibrului puterilor și la principiul legalității, ale art. 61 coroborate cu cele ale art. 64 alin. (1) și (2), privind rolul și structura Parlamentului, respectiv organizarea internă a fiecărei Camere acestuia, ale art. 78 — *Intrarea în vigoare a legii*, art. 79 — *Consiliul Legislativ*, art. 100 alin. (1), art. 108 alin. (4), art. 115 alin. (5) [și nu alin. (4), cum în mod eronat a fost indicat] și art. 147 alin. (4), invocate din perspectiva actelor emise de Președintele României, Guvern și Curtea Constituțională care se publică în Monitorul Oficial al României, precum și ale art. 108 alin. (1) și (2), referitoare la hotărârile emise de Guvern pentru organizarea executării legii.

(1) *Parcursul legislativ al actului normativ examinat*

33. Propunerea legislativă privind unele măsuri de reorganizare și pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, republicată, a fost inițiată de 28 de deputați și senatori aparținând Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România.

34. Procesul legislativ a debutat în aprilie 2017, legea propusă având caracter ordinar. Senatul, în calitate de primă Cameră sesizată, a respins-o în data de 24 octombrie 2017. La Camera Deputaților a primit avizele comisiilor de specialitate, a fost întocmit un prim raport și un raport de înlocuire favorabil al Comisiei juridice, de disciplină și imunități, iar apoi, la data de 22 decembrie 2017, propunerea legislativă a fost dezbătută și adoptată.

35. La data de 30 decembrie 2017, legea a fost trimisă Președintelui spre promulgare, iar acesta, la data de 22 ianuarie 2018, a formulat cerere de reexaminare.

36. Ca urmare a cererii de reexaminare, legea a fost adoptată de Senat la data de 28 martie 2018 și de Camera Deputaților la data de 11 aprilie 2018, cererea de reexaminare fiind parțial admisă.

37. La data de 17 aprilie 2018, legea, în forma sa reexaminată, a fost trimisă Președintelui spre promulgare, iar acesta, la data de 26 aprilie 2018, a formulat prezenta sesizare de neconstituționalitate.

(2) *Soluții legislative preconizate*

38. Actul normativ prevede că Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, care în prezent funcționează sub autoritatea Guvernului, exercitată prin Secretariatul General al Guvernului, se organizează ca persoană juridică care desfășoară activitate de interes public național și funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară, sub autoritatea Parlamentului României, exercitată prin Camera Deputaților.

39. Potrivit *Expunerii de motive*, măsura legislativă se impune, în esență, în contextul în care Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, după 14 ani de funcționare sub autoritatea Camerei Deputaților, a trecut intempestiv sub autoritatea Guvernului, printr-o Ordonanță de urgență a Guvernului din 27 iunie 2012, cu o justificare lacunară și profitându-se de un anumit context politic favorabil. Ținând cont de faptul că Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a țării, de controlul parlamentar exercitat asupra Guvernului, precum și de faptul că evidența oficială a legislației României se află, prin intermediul Consiliului Legislativ, în subordinea Parlamentului, se arată că revenirea Regiei Autonome „Monitorul Oficial” sub autoritatea Parlamentului are beneficiul de a elimina orice intervenție a Executivului în procesul legislativ și de a înlătura orice

suspiciune de abuz a acestuia, precum și de a urgenta procedura administrativă de avizare a actelor normative și de publicare în Monitorul Oficial a unor texte corecte și în acord cu întreaga legislație.

(3) Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate

40. În prealabil examinării obiecției de neconstituționalitate, Curtea are obligația verificării condițiilor de admisibilitate ale acesteia, prin prisma titularului dreptului de sesizare, a termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și a obiectului controlului de constituționalitate. Dacă primele două condiții se referă la regularitatea sesizării instanței constituționale, din perspectiva legalei sale sesizări, cea de-a treia vizează stabilirea sferei sale de competență, astfel încât urmează a fi cercetate în ordinea antereferită, iar constatarea neîndeplinirii uneia are efecte dirimante, făcând inutilă analiza celorlalte condiții (a se vedea, în acest sens, paragraful 38 din Decizia Curții Constituționale nr. 66 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 9 martie 2018).

41. Cu privire la titularul dreptului de sesizare se constată că obiecția de neconstituționalitate a fost formulată de Președintele României, în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție.

42. Cu privire la termenul în care obiecția a fost formulată, Curtea observă, cu titlu prealabil, că obiectul prezentei sesizări poartă asupra unei legi în privința căreia Președintele statului a formulat cerere de reexaminare, în temeiul art. 77 alin. (2) din Constituție. Prin urmare, termenul de sesizare a Curții Constituționale de către același subiect de drept este cel prevăzut de art. 77 alin. (3) din Legea fundamentală, respectiv de 10 zile de la primirea legii după reexaminare, termen respectat în cauza de față, astfel cum se arată la paragraful 37 al deciziei de față.

43. Dată fiind particularitatea prezentei sesizări, ce vizează o lege în forma sa reexaminată, ca urmare a solicitării Președintelui în acest sens, incidentă în analiza admisibilității sesizării este jurisprudența Curții cu privire la condițiile de admisibilitate referitoare la sfera sa de competență în exercitarea controlului de constituționalitate *a priori*, cu referire specială la Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 201 din 6 martie 2018), coroborată cu Decizia nr. 975 din 7 iulie 2010 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 568 din 11 august 2010), și la Decizia nr. 334 din 10 mai 2018 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 31 mai 2018).

44. În esență, Curtea a reținut în aceste decizii că cererea de reexaminare formulată conform art. 77 alin. (2) din Constituție are ca efect redeschiderea procedurii legislative, însă numai în limitele cererii de reexaminare. Aceasta înseamnă că dacă un text legal nu a format obiectul reexaminării, acesta nu poate forma nici obiect al controlului de constituționalitate a legii reexaminată. Ca atare, Curtea se poate pronunța numai asupra acelor soluții legislative care au fost adoptate în considerarea și în limitele cererii de reexaminare, întrucât numai acestea pot forma obiectul operei de legiferare, în condițiile formulării unei cereri de reexaminare de către Președintele României. În concluzie, Curtea a reținut că „în măsura în care titularii dreptului de sesizare a Curții Constituționale prevăzuți la art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție formulează o obiecție de neconstituționalitate fără a contesta diferența specifică dintre varianta redacțională a legii reexaminată și cea inițială a legii, Curtea urmează să constate inadmisibilitatea acesteia.”

45. Astfel trasate aceste limite ale competenței Curții în exercitarea controlului de constituționalitate *a priori* asupra unei

legi reexaminată, urmează ca, în prezenta cauză, să fie stabilite dispozițiile legale modificate în urma reexaminării legii, printr-un studiu comparativ între forma inițială a legii, trimisă la promulgare la data de 30 decembrie 2017 și cea adoptată în urma procedurii reexaminării, trimisă la promulgare în data de 17 aprilie 2018.

46. Astfel, se observă că cererea de reexaminare a fost admisă parțial, în sensul că doar unele dispoziții au fost completate în acord cu cererea de reexaminare, iar altele au fost introduse în scopul corelării tehnico-legislative a textelor normative ale legii. În forma sa reexaminată, legea supusă controlului de constituționalitate cuprinde un total de patru noi intervenții legislative, și anume în privința art. I pct. 4, pct. 8 și pct. 10 și a art. II din aceasta. Dintre acestea patru, doar trei texte sunt vizate prin criticile de neconstituționalitate formulate, și anume: art. I pct. 4 și 8 și art. II din legea examinată.

47. Prin urmare, Curtea urmează a constata că nu poate să soluționeze obiecția de neconstituționalitate referitoare la toate celelalte texte criticate din legea examinată, deoarece acestea nu se califică drept „diferență specifică” între forma reexaminată a legii și cea inițială, astfel că, sub acest aspect, urmează să respingă, ca inadmisibilă, obiecția de neconstituționalitate.

48. Rezultă că obiecția de neconstituționalitate are un caracter parțial admisibil, în sensul că doar dispozițiile art. I pct. 4 și 8 și cele ale art. II din legea criticată au potențialul, în sine, de a reprezenta obiect al controlului de constituționalitate, sub aspectul sferei de competență a Curții în această materie. Așadar, în concret, doar aceste prevederi din legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României urmează a fi examinate de Curtea Constituțională, prin raportare la criticile de neconstituționalitate formulate.

49. Curtea precizează, în acest context, faptul că sesizarea de neconstituționalitate nu cuprinde și critici de neconstituționalitate extrinsecă, care să vizeze procedura de adoptare a legii în etapa reexaminării, doar acestea putând forma, în mod necondiționat, obiect al controlului de constituționalitate exercitat asupra unei legi reexaminată (a se vedea, în acest sens, paragraful 33 al Deciziei nr. 334/2018).

(4) Analiza criticilor de neconstituționalitate

50. Odată stabilită întinderea sferei de competență a Curții cu privire la exercitarea controlului de constituționalitate în prezenta cauză, instanța de contencios constituțional urmează a analiza constituționalitatea prevederilor art. I pct. 4 și 8 și ale art. II din legea atacată, prin raportare la criticile de neconstituționalitate formulate.

51. În privința art. I pct. 4 se constată că, în urma admiterii parțiale a cererii de reexaminare, acesta a fost completat cu sintagma „Partea a II-a”, în acord cu solicitarea Președintelui din cererea de reexaminare. În plus față de această observație, atât în cererea de reexaminare, cât și în sesizarea privind neconstituționalitatea legii, adresată Curții Constituționale, autorul acestora a evidențiat necesitatea introducerii unui termen rezonabil sau a unui termen cert și grabnic înăuntrul căruia secretarul general al Camerei Deputaților să își îndeplinească obligația de a transmite spre publicare actele primite de la diferite autorități publice emitente. În urma analizării cererii de reexaminare, legiuitorul nu a dat curs acestei solicitări, astfel că, *strict sub aspectul acestor solicitări/critici de neconstituționalitate, dispozițiile art. I pct. 4 nu cuprind modificări/completări care să reprezinte o diferență specifică*. Aplicând considerentele de principiu reținute în jurisprudența recentă a Curții, mai sus rezumate, Curtea constată că obiecția

de neconstituționalitate referitoare la dispozițiile art. I pct. 4 din legea supusă controlului de constituționalitate este inadmisibilă, prin raportare la criticile de neconstituționalitate formulate.

52. Cu privire la **art. I pct. 8**, Curtea reține că acesta a fost introdus în procesul legislativ de reexaminare a legii ca urmare a observațiilor formulate de Președintele statului în cererea de reexaminare, prin care a subliniat o lipsă de corelare legislativă a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 202/1998, față de noua concepție a legii, prin care Regia Autonomă „Monitorul Oficial” trece de sub autoritatea tutelară a Guvernului sub cea a Camerei Deputaților. Aceste observații au fost transpuse sub forma art. I pct. 8 din legea examinată, potrivit căruia *„La articolul 17, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: «În cazul în care, după publicarea actului normativ, se descoperă erori materiale, la cererea organului emitent, adresată secretarului general al Camerei Deputaților, se procedează la publicarea unei rectificări»”*. Este de precizat faptul că, în forma inițială a legii, art. 17 alin. (1) din Legea nr. 202/1998 nu făcea obiectul niciunei modificări, iar, potrivit formeii în vigoare a acestui text, destinatarul cererii în vederea publicării unei rectificări este secretarul General al Guvernului. Așadar, la sesizarea Președintelui formulată în cererea de reexaminare, omisiunea legislativă a fost corectată.

53. Având în vedere redactarea noului art. I pct. 8 din lege, autorul sesizării de neconstituționalitate semnalează lipsa, din cuprinsul acestui text, a vreunei mențiuni referitoare la necesitatea obținerii avizului Consiliului Legislativ pentru efectuarea rectificării, așa cum prevede art. 71 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, motivând că această omisiune intră în contradicție cu art. 79 din Constituție, deoarece afectează rolul constituțional al Consiliului Legislativ.

54. Examinând natura acestor critici, raportat la faptul că dispozițiile art. I pct. 8 reprezintă diferență specifică între forma reexaminată a legii și forma sa inițială, trimisă la promulgare, Curtea constată, cu titlu prealabil, că obiecția de neconstituționalitate privind textul legal mai sus indicat este admisibilă, urmând să fie analizate pe fond criticile de neconstituționalitate formulate.

55. Curtea constată, în continuare, că art. I pct. 8 din legea examinată modifică doar alin. (1) al art. 17 din Legea nr. 202/1998, celelalte alineate ce compun acest articol rămânând în vigoare. Or, potrivit art. 17 alin. (2) din Legea nr. 202/1998 prevede, în prezent, faptul că *„Rectificarea se face cu avizul prealabil al Consiliului Legislativ”*. Prin urmare, criticile de neconstituționale, referitoare tocmai la această lipsă de reglementare din cuprinsul art. 17 alin. (1), sunt neîntemeiate.

56. Cu privire la art. II din legea criticată, Curtea reține că a fost modificat urmare a admiterii parțiale a solicitărilor cuprinse în cererea de reexaminare a Președintelui. Astfel, noul text cuprinde în plus, în urma reexaminării legii, sintagmele *„În 3 zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi”* și *„Prin excepție de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările ulterioare”*, răspunzându-se astfel observațiilor din cererea de reexaminare, cu referire, pe de o parte, la incertitudinea momentului intrării în vigoare a legii (în forma inițială, textul conținea sintagma *„până la aplicarea prevederilor prezentei legi”*) și, pe de altă parte, la lipsa de claritate și previzibilitate a procedurii de numire a membrilor Consiliului de administrație, aplicată prin raportare la regulile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 (în forma

inițială, legea nu cuprindea nicio excepție expresă în acest sens).

57. În privința art. II, cererea de reexaminare adresată Parlamentului cuprinde, în plus față de criticile de mai sus, și observații referitoare la nereglementarea situației mandatelor în curs ale actualilor membri ai Consiliului de administrație al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, acestea nefiind, însă, însușite în cursul procedurii de reexaminare a legii. Aceste critici se regăsesc și în sesizarea de neconstituționalitate, însă, deoarece Parlamentul nu a operat nicio modificare normativă în acest sens, care să constituie diferență specifică a legii în forma reexaminată față de forma sa inițială, nu pot avea caracter admisibil în fața Curții Constituționale.

58. De asemenea, același caracter inadmisibil îl au și criticile referitoare la imposibilitatea substituirii Camerei Deputaților cu secretarul general al Camerei Deputaților în privința exercitării atribuțiilor specifice unei autorități tutelare și a reprezentării acestuia din urmă cu propriul reprezentant în consiliul de administrație. Aceasta deoarece aceste critici au fost formulate și în faza cererii de reexaminare a legii, iar dispozițiile legale vizate nu au fost modificate în consecință, astfel că nu se poate constata o diferență specifică ce ar putea constitui obiect al controlului de constituționalitate.

59. Așadar, în privința dispozițiilor art. II din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, Curtea reține că acestea nu pot fi analizate decât din perspectiva criticilor ce vizează sintagma *„Prin excepție de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice”* cuprinsă în art. II alin. (1) teza a doua, celelalte critici având caracter inadmisibil, deoarece soluțiile legislative vizate de acestea nu au fost modificate în urma aceluiași solicitări/critici formulate în cererea de reexaminare.

60. Criticile formulate în această privință se referă la nerespectarea standardelor de calitate a legii, din perspectiva clarității normei juridice, deoarece, prin formula utilizată de legiuitor pentru exceptare, în contextul art. II alin. (1) al legii examinate, nu se înțelege cu suficientă claritate dacă exceptarea se referă strict la numărul membrilor consiliului de administrație al Regiei Autonome „Monitorul Oficial” și dacă, astfel, rămân aplicabile toate celelalte reguli prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011, sub aspectul respectării și aplicării criteriilor de competență profesională și a procedurii de numire/selecție a celorlalți membri Consiliului de administrație, sau dacă, dimpotrivă, exceptarea instituită are drept consecință excluderea regiei autonome de la aplicarea tuturor regulilor privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice.

61. Dispozițiile art. II din legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României au următorul conținut: **„Art. II. — (1) În 3 zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, prin ordin al secretarului general al Camerei Deputaților se numește Consiliul de administrație al Regiei Autonome «Monitorul Oficial». Prin excepție de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările ulterioare, Consiliul de administrație este compus din 9 membri, dintre care unul este directorul general al Regiei Autonome «Monitorul Oficial» și președinte al consiliului de administrație.**

(2) Din Consiliul de administrație al Regiei Autonome «Monitorul Oficial» fac parte, în mod obligatoriu, un reprezentant al secretarului general al Camerei Deputaților și un reprezentant al Ministerului Finanțelor Publice.”

62. În privința administrării și conducerii unei regii autonome sub aspectul consiliului său de administrație, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 stabilește, la art. 5, următoarele reguli: „(1) Regia autonomă este administrată de un consiliu de administrație, format din 3—7 persoane.

(2) Consiliul de administrație este constituit din:

a) un reprezentant din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, licențiat în științe economice sau juridice și cu experiență în domeniul economic, contabilitate, de audit, financiar sau juridic de cel puțin 5 ani de la data obținerii diplomei de studii superioare;

b) un reprezentant al autorității publice tutelare, cu experiență de cel puțin 5 ani în domeniul de activitate al regiei autonome și/sau în activitatea de administrare de societăți ori regii autonome;

c) 1—5 persoane cu experiență în administrarea sau managementul unor regii autonome sau societăți, inclusiv societăți din sectorul privat. Aceste persoane nu pot fi funcționari publici sau alte categorii de personal din cadrul autorității publice tutelare sau al altor instituții publice.

(3) Membrii consiliului de administrație se numesc de autoritatea publică tutelară. În cazul reprezentantului Ministerului Finanțelor Publice, numirea se face la propunerea acestei instituții.

(4) Majoritatea membrilor consiliului de administrație este formată din administratori neexecutivi și independenți, în sensul art. 138² din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Desemnarea membrilor consiliului de administrație va fi făcută în baza unei evaluări sau selecții prealabile efectuate de o comisie organizată la nivelul autorității publice tutelare, iar în cazul reprezentantului Ministerului Finanțelor Publice de o comisie organizată la nivelul acestei instituții. Pentru desemnarea reprezentantului autorității publice tutelare și a celorlalți 1—5 administratori, autoritatea publică tutelară poate decide ca în procesul de selecție comisia să fie asistată sau ca selecția să fie efectuată de un expert independent, persoană fizică sau juridică specializată în recrutarea resurselor umane, ale cărei servicii sunt contractate, în condițiile legii.

(6) În cazul regiilor autonome cu un număr de peste 500 de angajați, selecția este efectuată în mod obligatoriu de un expert independent, persoană fizică sau juridică specializată în recrutarea resurselor umane, ale cărei servicii sunt contractate de autoritatea publică tutelară, în condițiile legii.

(7) Criteriile de selecție a administratorilor sunt stabilite, potrivit art. 3 alin. (4), de către comisiile sau, după caz, de expertul independent prevăzut la alin. (5) și la alin. (6), cu luarea în considerare a specificului și complexității activității regiei autonome și a cerințelor din scrisoarea de așteptări.

(8) Anunțul privind selecția membrilor consiliului de administrație se publică prin grija autorității publice tutelare cel puțin în două ziare economice și/sau financiare cu largă răspândire și, prin grija președintelui consiliului de administrație, pe pagina de internet a întreprinderii publice. Acesta trebuie să includă condițiile care trebuie îndeplinite de candidați și criteriile de evaluare a acestora. Selecția se realizează cu respectarea principiilor nediscriminării, tratamentului egal și transparenței.

(9) În cazul selecției realizate în condițiile alin. (6), numirea administratorilor se realizează de către autoritatea publică

tutelară la propunerea expertului independent, prin selectarea candidaților dintr-o listă scurtă, respectiv pe baza nominalizării efectuate de către Ministerul Finanțelor Publice pentru reprezentantul acestei instituții.

(10) Lista membrilor consiliului de administrație și CV-ul fiecărui administrator se publică, prin grija președintelui consiliului de administrație, pe pagina de internet a regiei autonome pe întreaga durată a mandatului acestora.”

63. Statutul de regie autonomă pe care îl are „Monitorul Oficial”, în calitate de entitate care asigură serviciul public constând în editarea publicației oficiale a statutului român, în care se publică actele prevăzute de Constituție, de Legea nr. 202/1998 și de alte acte normative, rezultă din art. 3 alin. (1) teza întâi al Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, în forma în prezent în vigoare: „(1) Editarea Monitorului Oficial al României constituie un serviciu public asigurat de către Regia Autonomă «Monitorul Oficial.»” În plus față de cele prevăzute în actuala formă a acestei legi cu privire la statutul Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, Curtea observă că, prin legea supusă controlului de constituționalitate, sunt introduse, după alin. (1) al art. 1 din Legea nr. 202/1998, două noi alineate, de natură a clarifica statutul acestei entități, astfel: „(2) Regia Autonomă «Monitorul Oficial» se organizează ca regie autonomă, sub autoritatea Camerei Deputaților. (3) Regia Autonomă «Monitorul Oficial» este persoana juridică care desfășoară activitate de interes public național și funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară.”

64. În același timp, Curtea constată că obiectul de reglementare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 îl reprezintă regulile de guvernare corporativă a întreprinderilor publice, iar Regia Autonomă „Monitorul Oficial” nu se află printre excepțiile expres prevăzute la art. 1 alin. (3) din acest act normativ. Totodată, prevederile art. II din legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României instituie o exceptare de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011, criticile de neconstituționalitate formulate prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție reclamând un grad ridicat de ambiguitate sub aspectul determinării regulilor ce urmează a fi aplicate în privința desemnării membrilor consiliului de administrației al regiei autonome menționate.

65. Examinând comparativ conținutul normativ al art. II din legea criticată și cel al art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011, Curtea reține că, în mod expres, legiuitorul a prevăzut un număr diferit de membri ai consiliului de administrație al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, de 9, în loc de 3—7, stabilit prin ordonanța menționată. În plus, este prestabilită calitatea a 3 din cei 9 membri, astfel: directorul general al Regiei Autonome „Monitorul Oficial” (care este și președinte al consiliului de administrație), un reprezentant al secretarului general al Camerei Deputaților și un reprezentant al Ministerului Finanțelor Publice. La rândul său, Ordonanța de urgență a Guvernului stabilește calitatea a doar 2 dintre cei 3—7 membri ai consiliului de administrației ai unei regii autonome, dar și condițiile pe care aceștia trebuie să le îndeplinească pentru numire, astfel: un reprezentant din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, licențiat în științe economice sau juridice și cu experiență în domeniul economic, contabilitate, de audit, financiar sau juridic de cel puțin 5 ani de la data obținerii diplomei de studii superioare și un reprezentant al autorității publice tutelare, cu experiență de cel puțin 5 ani în domeniul de activitate al regiei autonome și/sau în activitatea de administrare de societăți ori regii autonome. În privința celorlalți 1—5 membri

ce completează consiliul de administrație, ordonanța de urgență impune condiția experienței în administrarea sau managementul unor regii autonome sau societăți, inclusiv societăți din sectorul privat, precum și interdicția de a fi funcționari publici sau alte categorii de personal din cadrul autorității publice tutelare sau al altor instituții publice [art. 5 alin. (2)]. Totodată, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 stabilește că desemnarea membrilor consiliului de administrație va fi făcută în baza unei evaluări sau selecții prealabile efectuate de o comisie organizată la nivelul autorității publice tutelare, iar în cazul reprezentantului Ministerului Finanțelor Publice, de o comisie organizată la nivelul acestei instituții, aceste comisii fiind îndrituite să stabilească criteriile de selecție a administratorilor, cu luarea în considerare a specificului și complexității activității regiei autonome și a cerințelor din scrisoarea de așteptări [art. 5 alin. (5) și (7)].

66. Având în vedere obiectul de reglementare și conținutul legislativ al celor două acte normative, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 și legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, cu deosebire prevederile art. II ale acesteia din urmă, Curtea constată că acestea se află într-un raport de derogare și completare specific legii speciale față de legea generală. Cu alte cuvinte, acest raport este guvernat de regula *lex specialis derogat legi generali*, ceea ce înseamnă că excepțiile sunt cele prevăzute în legea specială și sunt aplicate strict în ceea ce privește situațiile expres determinate în aceasta, urmând ca legea generală — sau dreptul comun, *lato sensu* — să se aplice tuturor celorlalte cazuri.

67. Aplicând această regulă de interpretare sistematică și logico-juridică, instanța de contencios constituțional constată că prevederile art. II din legea examinată nu încalcă exigențele de calitate specifice normei juridice — claritate, previzibilitate, accesibilitate —, având în vedere faptul că acestea se referă, punctual, la un număr diferit al membrilor ce compun consiliul de administrație al regiei autonome — 9, în loc de 3—7 —, precum

și la calitatea a 3 dintre aceștia. Prin umare, înțelesul sintagmei „*Prin excepție de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice*” este determinabil prin opera de interpretare coroborată și aplicare a normelor legii generale — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 — la specificul legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, respectiv a conținutului normativ al art. II din aceasta, care reglementează modalitatea de formare a consiliului de administrație al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”. Nefiind exceptate în mod expres prin actul normativ dedus controlului de constituționalitate, celelalte reglementări din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 rămân aplicabile în continuare, în calitate de norme generale de drept comun în materia guvernării corporative a întreprinderilor publice, deci și a regulilor de selecție și a criteriilor obligatorii la numirea celorlalți membri ai consiliului de administrație.

68. În privința modalității de numire a membrilor consiliului de administrație al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, Curtea constată că art. II alin. (1) din legea examinată stabilește, în calitate de lege specială, faptul că aceștia sunt numiți prin ordin al secretarului general al Camerei Deputaților, în condițiile în care art. 5 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 prevede că „*Membrii consiliului de administrație se numesc de autoritatea publică tutelară. În cazul reprezentantului Ministerului Finanțelor Publice, numirea se face la propunerea acestei instituții.*” Textul mai sus indicat nu instituie o veritabilă derogare de la normele generale în materia guvernării corporative a întreprinderilor publice, ci, mai degrabă, adaptează regula generală la specificul Legii nr. 202/1998, în forma preconizată a intra în vigoare, având în vedere calitatea secretarului general al Camerei Deputaților de reprezentant al autorității publice tutelare.

69. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi*,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate și constată că dispozițiile art. I pct. 8 și ale art. II din legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

2. Respinge, ca inadmisibilă, obiecția de neconstituționalitate referitoare la celelalte dispoziții criticate din legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 5 iunie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,
Claudia-Margareta Krupenschi

* Cu opinia separată a doamnei judecător Livia-Doina Stanciu, în sensul celei formulate la Decizia nr. 334 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 31 mai 2018.